

Pielikums

Balvu novada pašvaldības domes
2026. gada 14. septembra lēmumam “Par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības
saglabāšanu Balvu novadā un Balvu
slimnīcas kapacitātes nodrošināšanu”
(Protokols Nr. 19, 1.§)

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr. 90009115622, Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501,
tālrunis +371 64522453, e-pasts: dome@balvi.lv
Balvos

BALVU NOVADA DOMES PRIORITĀRĀ POZĪCIJA UN PRIEKŠLIKUMI par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības saglabāšanu Balvu novadā un Latvijas austrumu pierobežā

Ministru kabineta 2026. gada 28. jūlija noteikumi Nr. 444 “Grozījumi Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumos Nr. 555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība””, kas stājas spēkā 2027. gada 1. janvārī, paredz SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” iekļaut lokālo ārstniecības iestāžu grupā, bet grūtniecības (t. sk. grūtniecības patoloģijas) un dzemdību profils šai ārstniecības iestādei nav paredzēts. Šis pielikums apkopo Balvu novada domes lēmumā pausto nostāju un prioritāros priekšlikumus kompetentajām valsts institūcijām.

1. Saglabāt grūtniecības un dzemdību aprūpes pieejamību Latvijas austrumu pierobežā

Balvu novada dome aicina Ministru kabinetu un Veselības ministriju līdz 2027. gada 1. janvārim pārskatīt Ministru kabineta 2026. gada 28. jūlija noteikumos Nr. 444 paredzēto risinājumu attiecībā uz SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” un virzīt nepieciešamos grozījumus, lai saglabātu grūtniecības (t. sk. grūtniecības patoloģijas) un dzemdību profilu Balvu slimnīcā vai noteiktu citu īpašu Latvijas austrumu pierobežai paredzētu risinājumu, kas nodrošina vismaz līdzvērtīgu medicīniskās palīdzības savlaicīgumu, drošību un pieejamību.

2. Saglabāt funkcionāli savstarpēji saistītu diennakts medicīnisko kapacitāti Balvu slimnīcā

Balvu novada dome aicina Veselības ministriju un Nacionālo veselības dienestu, pārskatot pakalpojumu profilus un finansēšanas nosacījumus, saglabāt un nodrošināt Balvu slimnīcā funkcionāli savstarpēji saistītu diennakts kapacitāti šādās jomās:

- 2.1. ginekoloģijā;
- 2.2. grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību aprūpē;
- 2.3. pediatrijā un jaundzimušo aprūpē;
- 2.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības un pacientu uzņemšanas nodrošināšanā;
- 2.5. anestezioloģijā un reanimatoloģijā, diagnostikā un citos atbalsta pakalpojumos tādā apjomā, kas nepieciešams iepriekš minēto pakalpojumu drošai nodrošināšanai.

3. Pirms izmaiņu ieviešanas veikt un publiskot visaptverošu ietekmes izvērtējumu

Pirms grūtniecības un dzemdību aprūpes faktiskas pārtraukšanas vai citu būtisku pakalpojumu izmaiņu ieviešanas Balvu slimnīcā Balvu novada dome aicina Ministru kabinetu un Veselības ministriju veikt un publiskot izvērtējumu, kurā ietver vismaz:

- 3.1. faktisko iedzīvotāju nokļūšanas un pacientu transportēšanas laiku līdz alternatīvajām ārstniecības iestādēm, tostarp nelabvēlīgos ceļu un laikapstākļu apstākļos;
- 3.2. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāžu pieejamību, noslodzi, transportēšanas un pacientu pārvešanas kapacitāti;
- 3.3. riskus grūtnieču, dzemdētāju, jaundzimušo un bērnu savlaicīgai un drošai medicīniskajai aprūpei;
- 3.4. to ārstniecības iestāžu kapacitāti un cilvēkresursus, kurām paredzēts pārņemt pacientu plūsmu no Balvu slimnīcas;
- 3.5. veselības aprūpes pieejamības un ārstniecības iestāžu gatavības vajadzības civilās aizsardzības, katastrofas un valsts apdraudējuma gadījumā Latvijas austrumu pierobežā;
- 3.6. ietekmi uz ārstu, vecmāšu, māsu un citu ārstniecības personu piesaisti un noturēšanu, kā arī uz pārējo Balvu slimnīcā sniegto veselības aprūpes pakalpojumu ilgtspēju;
- 3.7. iespējamo ietekmi uz Balvu novada demogrāfisko un sociālekonomisko attīstību.

4. Ieviest austrumu pierobežai atbilstošu finansēšanas un gatavības kapacitātes modeli

Balvu novada dome aicina Ministru kabinetu un Veselības ministriju izvērtēt un izstrādāt diferencētu valsts finansēšanas un gatavības kapacitātes modeli Latvijas austrumu pierobežas stacionārajām ārstniecības iestādēm. Modelī līdztekus faktiski sniegto pakalpojumu apjomam ņemama vērā teritoriālā sasniedzamība, diennakts gatavības izmaksas, cilvēkresursu noturēšana, civilās aizsardzības vajadzības un reģiona noturība. Valsts finansējumam jābūt pietiekamam un ilgtermiņā prognozējamam, tostarp ārstniecības personu piesaistei un noturēšanai.

5. Vienāds bāzes finansējums medicīniskajām manipulācijām un reģionālās slimnīcas statuss

Nemot vērā Balvu novada atrašanos Latvijas austrumu pierobežā un ģeopolitisko situāciju, nepieciešamās medicīniskās kapacitātes saglabāšana ir nozīmīga ne tikai ikdienas veselības aprūpei, bet arī civilās aizsardzības, krīžu gatavības, reģiona noturības un valsts klātbūtnes nodrošināšanai. Balvu novada dome aicina Ministru kabinetu un Veselības ministriju nodrošināt vienotus un taisnīgus bāzes finansējuma principus visu līmeņu slimnīcām un noteikt SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" reģionālās slimnīcas statusu.

6. Veselības aprūpes pieejamību vērtēt kopsakarā ar valsts drošību un reģiona noturību

Balvu novada dome pauž nostāju, ka lēmumi par veselības aprūpes pakalpojumu apjomu Latvijas austrumu pierobežā nav vērtējami tikai pēc ekonomiskās efektivitātes, pacientu skaita vai pakalpojumu izmantošanas biežuma. Vienlaikus vērtējama pakalpojumu sasniedzamība un pacientu drošība, neatliekamās medicīniskās palīdzības loģistika, civilās aizsardzības vajadzības un reģiona noturība.

7. Nodrošināt savlaicīgu pašvaldību un iesaistīto pušu līdzdalību

Balvu novada dome aicina Veselības ministriju un Nacionālo veselības dienestu pirms turpmāku strukturālu vai finansējuma izmaiņu ieviešanas attiecībā uz Balvu slimnīcu savlaicīgi konsultēties ar Balvu novada pašvaldību, Gulbenes novada pašvaldību, SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" vadību, ārstniecības personām, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu un vietējās kopienas pārstāvjiem, kā arī publiskot izvērtējumu par plānoto izmaiņu ietekmi uz veselības aprūpes pieejamību un pacientu drošību.

8. Nodrošināt jautājuma parlamentāru izvērtējumu

Balvu novada dome aicina Saeimas Sociālo un darba lietu komisiju un Saeimas Aizsardzības, ekšlietu un korupcijas novēršanas komisiju savas kompetences ietvaros izvērtēt plānoto slimnīcu tīkla izmaiņu ietekmi uz veselības aprūpes pieejamību un valsts noturību Latvijas austrumu pierobežā un, ja nepieciešams, uzklautīt atbildīgās valsts institūcijas, iesaistītās pašvaldības un SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība”.

BALVU NOVADA DOMES PAMATPOZĪCIJA

Balvu novada un Latvijas austrumu pierobežas iedzīvotājiem jānodrošina savlaicīga un droša veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, ņemot vērā teritorijas sasniedzamību un valsts drošības apstākļus. Veselības aprūpes infrastruktūra un diennakts medicīniskā gatavība pierobežā vērtējama arī civilās aizsardzības un reģiona noturības kontekstā. Balvu novada dome aicina kompetentās valsts institūcijas turpmākos lēmumos par Balvu slimnīcu ievērot domes lēmumā un šajā pielikumā pausto.

Domes priekšsēdētājs

J.Trupovnieks